

อิทธิพลไทยแลนด์ 4.0 : การเป็นอยู่และดำรงอยู่ของครู อาจารย์ไทย

INFLUENCES THAILAND 4.0: THAI TEACHERS' BEING AND EXISTENCE

สุรัชชัย วงษ์ชาลี¹

Surachai Wongcharlee¹

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

E-mail: aj.computer@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ มุ่งวิเคราะห์ถึงอิทธิพลไทยแลนด์ 4.0: การเป็นอยู่และดำรงอยู่ของครู อาจารย์ไทย ได้รับอิทธิพลด้วย รูปแบบ “SMART@SPEED Model” ที่ประกอบด้วย S = Social skill (ทักษะเชิงสังคม) M = Managerial skill (ทักษะทางด้านจัดการ) A = Academic skill (ทักษะทางด้านวิชาการ) R = Researching skill (ทักษะทางด้านค้นคว้า) T = Technological skill (ทักษะทางด้านเทคโนโลยี) นอกจากนี้ยังมีรูปแบบของ “SPEED” เพิ่มเข้ามา ซึ่งประกอบด้วย S = Support (การสนับสนุนและการส่งเสริม) P = Procedure (การทำงานเป็นขั้นตอน) E = Ethics (จริยศาสตร์คุณธรรม) E = Empowerment of Quality (การตระหนักถึงคุณภาพการจัดการเรียนรู้) D = Development (การพัฒนา) รูปแบบดังกล่าวนี้ เชื่อว่าจะทำให้ครู อาจารย์ มีการเป็นอยู่และการดำรงอยู่กันอย่างมีความสุขในยุคไทยแลนด์ 4.0

คำสำคัญ

ไทยแลนด์ 4.0 บริบท การเป็นอยู่ การดำรงอยู่

ABSTRACT

This article is about the semi-empire of Thailand 4.0: the existence and existence of Thai teachers. The transformation and this makes the existence and existence of teachers the teachers are influenced by the "SMART @ SPEED Model" model, which is a model that can sustain and help teachers change their way of thinking. S = Social skill M = Managerial A = Academic skill R = Researching skill T = Technological skill There is also a "SPEED" theme. This includes S = Support. E = Ethics E = Empowerment of Quality D = Development As such It is believed that teachers will live and live happily ever after in Thailand 4.0 Era.

Keywords

Thailand 4.0, Contextualization, Being, Existence

บทนำ

การศึกษา คือ ปัจจัยกำลังอำนาจที่สำคัญที่สุดของชาติ เพราะการศึกษาช่วยพัฒนาคน และคนพัฒนาชาติ ทุกคนในสังคมไทยควรมีบทบาทและหน้าที่ในการช่วยกันติดอาวุธการศึกษาให้กับคนในชาติ เพื่อที่ประเทศของเราจะได้พัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ขอนี้หากพิจารณาความหมายของการศึกษาตามพจนานุกรม ที่ให้ไว้ว่า หมายถึง การเล่าเรียน การฝึกฝน และการอบรม เพื่อให้เกิดความรู้ (1) ซึ่งการศึกษาของคนในชาติเป็นสิ่งจำเป็นประการแรก เพราะเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาด้านต่าง ๆ ในยุคใหม่ที่ความรู้ กล่าวคือ “ความรู้ คือ อำนาจ” (2) ความรู้ คือ อำนาจที่อยู่ในระนาบของความรู้ทำให้คนมุ่งมั่นมีอำนาจ มารยาททำให้คนมีเสน่ห์ ที่หมายถึงของการได้รับการศึกษาอบรมและพัฒนาทางการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (3) ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครูอาจารย์และการนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ที่มีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตที่สามารถช่วยให้เกิดผลต่อการพัฒนาชาติได้

การสร้างกระบวนการทัศน์การพัฒนาภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ มิติของสังคม สิ่งปรากฏออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด คือ จะทำอะไรหรือมีวิธีการใดที่จะทำให้สภาพการณ์ของประเทศตนเอง “มีความเป็นเลิศ” ในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม รวมทั้งด้านการศึกษาด้วย เพราะการศึกษาและจัดการศึกษาในยุค 4.0 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ความสลับซับซ้อนของสังคมมีมากขึ้นตามลำดับ องค์ความรู้/ข้อความรู้ต่างถูก “ผลิต” ขึ้นมาใหม่ หรือบางครั้งก็นำความรู้เดิมมาผลิตซ้ำ บนฐานของการเปลี่ยนแปลง แต่อย่างไรก็ตามถือเป็นความมุ่งมั่นของประเทศชาติที่จะพัฒนาในองค์ความรู้/ข้อความรู้นั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาชาติ ให้มีความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน และในทางเดียวกัน การศึกษาที่ดำเนินขึ้นอยู่กับครู อาจารย์ เป็นสำคัญ เพราะ ครู อาจารย์ เป็น “เส้นเลือดใหญ่” หรือ “รากแก้วของการสร้างชาติ” (teacher as a tap root) ภาพเชิงบวกของผู้ที่ทำหน้าที่ครู อาจารย์ผู้สอน จึงถูกจัดวางไว้ในตำแหน่งที่มีเกียรติและมีคุณค่าแห่งวิชาชีพชั้นสูง

กล่าวโดยนัยนั้น ประเทศชาติกับการศึกษาเป็นสิ่งที่ถูกประสานเป็นเนื้อเดียวกันอย่างลงตัว โดยมี “ครู อาจารย์” เป็นผู้ก่อให้เกิดความรู้และพัฒนาความเป็นประเทศชาติ ทั้งนี้มาจากกระบวนการถ่ายทอดความรู้ภายใต้บริบทของหลักสูตรและวิธีการสอนหรือ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้กับผู้เรียน ดังนั้นจะเห็นได้จากการเรียนรู้ในสมัยโบราณ ครู อาจารย์ มีหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการขัดเกลาและบ่มเพาะใน “เทวาลัยแห่งการเรียนรู้ (temple of learning)” ทั้งนี้เพื่อหวังให้ผู้เรียนเป็นคนดีโดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ความเชื่อของครู อาจารย์ เป็นอีกประการหนึ่ง ในการสร้างประเทศชาติสร้างแผ่นดิน คือ ความคาดหวังที่จะให้ผลผลิตที่ออกไปจากสถาบันการเรียนรู้ได้เป็นกำลังของประเทศชาติต่อไป ครู อาจารย์ : ผู้สร้างชาติสร้างแผ่นดิน ด้วยบริบทของประเทศไทยที่ให้ความสำคัญต่อความเป็นครู อาจารย์ นั้นยึดมั่นแก่อำชีพเดียวที่เรียกกันว่า “ลูก” ด้วยนัยยะความยิ่งใหญ่ของครู อาจารย์ ที่สังคมยอมรับโดยทั่วกันว่า ครู อาจารย์เป็นพ่อแม่คนที่สองของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ความยิ่งใหญ่แห่งวาทกรรมคำว่า “ครู อาจารย์” ยังบ่งบอกถึงเนื้อในที่ซ่อนด้วยความหมายอย่างน้อย สอง ประการ คือ ครู อาจารย์ที่มีความกระตือรือร้นในวิชาชีพที่ตนรักและทุ่มเทสอนด้วยจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู อาจารย์ จริงแล้วเราจึงเรียกว่า Teacher by choice หรือ Teacher at heart และความหมายอีกประการหนึ่ง คือ ครู อาจารย์ ที่มีความพึงพอใจกับตำแหน่งแห่งอำนาจและ

ความเหนือกว่าลูกศิษย์ด้วยประการทั้งปวง ครู อาจารย์ นี่ต้องถูกเรียกว่า Teacher by chance เท่านั้น (ธงชัย สมบูรณ์, 2555) ด้วยเหตุที่ว่า “พื้นที่ทางการศึกษา (Educational Sphere)” ที่มีครู อาจารย์เป็นผู้ถ่ายทอดข้อความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นมงคลต่อชีวิตของผู้เรียน คนในสังคมจึงต่างมีความศรัทธาและมีความเชื่อในความจริงสูงสุด (Metaphysics) แห่งอาชีพนี้

นอกจากนี้ยังมีความเชื่ออีกประการหนึ่งว่า ครู อาจารย์ นั้นเป็น “อศวิน” ที่จะมาจัดปิดเป่าและคลี่คลาย รวมทั้งแก้ไขปัญหาของสังคมได้ ซึ่งสิ่งนี้ถูกปลูกฝังและหยั่งรากลงในความเชื่อของผู้คนในสังคมไทยมาเป็นเวลาอันช้านาน ฉะนั้นอิทธิพลของครู อาจารย์ ที่มีการเปรียบเทียบในวาทกรรมมากมายหลายรูปแบบ ทั้งที่ปรากฏในบทเพลง “แม่พิมพ์ของชาติ” ที่ขับร้องโดย ศิลปิน วงจันทร์ ไพโรจน์ ซึ่งมีเนื้อหาบางส่วนดังนี้ “แสงเรืองเรือง ที่ส่องประทีปอยู่ทั่วเมืองไทย คือแม่พิมพ์อันน้อยใหญ่ สร้างชาติไทยให้วัฒนา....” หรือแม้แต่ภาพยนตร์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการให้ความรู้แก่ลูกศิษย์ เช่นภาพยนตร์เรื่อง “ครู ดอย” “ครู บ้านนอก” เป็นต้น ดังที่ได้นำเสนอเรื่องราวการทำงานของครู อาจารย์ ที่เปี่ยมด้วยอุดมการณ์อันแรงกล้า ให้มีความรู้เพื่อต่อยอดวิถีชีวิตในอนาคต บางครั้งก็เกิดจากความขัดแย้งที่เป็นความขัดแย้งแบบชั่วคราว (Unfrozen conflict) บางครั้งก็เป็นความรุนแรงเชิงโครงสร้าง (Structural violence) หรือบางครั้งเป็นความขัดแย้งแบบธรรมดา (Regular conflict) แม้ว่าภาพของความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นจะสร้างความรู้สึกนึกคิดให้แก่คนไทยในลักษณะที่แตกต่างกันบางช่วงทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมก็ตาม แต่บทบาทและหน้าที่ของครู อาจารย์ ผู้สอนนั้นยังต้องผนึก “ความเป็นชาติ” ให้เป็นเนื้อเดียวกันให้ได้โดยการใช้พลกำลังทางด้านร่างกาย กำลังทางสติปัญญา ที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาไทยหรือสถานการณ์ของครู อาจารย์ ถูกครอบงำให้ยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่มีหลักสูตรแห่งชาติเป็นสรณะ และเป็นบทตั้ง นอกจากนี้ว่าทฤษฎีการสอนของครู อาจารย์ ในความเป็นบูรณาการที่เกิดขึ้นมาจากเจตนารมณ์ของกระทรวงฯ ในการรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาของประเทศชาติ ที่พยายามให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการ “เรียนรู้ร่วมกัน” แต่ภาพจริงที่ปรากฏนั้น คือ “การเรียนรู้ลอกกัน” ประเทศชาติจึงถูกสร้างเป็น “รูปแบบเดิม” ทั้งสิ้น แต่อย่างไรก็ตาม ครู อาจารย์ ก็ต้องเป็นผู้สร้างต่อไป อันเนื่องมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ความคาดหวังสูงสุดทางการศึกษา คือ ความสุขสภาพของครู อาจารย์ และความยั่งยืนของประเทศชาติแบบองค์รวม ตลอดจนการสร้างให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ทักษะเชิงสังคมต่อสู้กับมายาต่าง ๆ และใช้ชีวิตรอดได้อย่างงดงาม ด้วยเหตุนี้ ครู อาจารย์ ผู้สร้างชาติสร้างแผ่นดินจะต้องช่วยกันขับเคลื่อน สร้างผู้เรียนที่ถูกเรียกว่า ลูกศิษย์ให้ก้าวไปสู่ความเป็นปัญญาปัจเจกให้จงได้ความเป็นอยู่และการดำรงอยู่ของ ครู อาจารย์ : จิตวิญญาณที่มั่นคงหรือถดถอยจากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ครู อาจารย์เปรียบเสมือนน้ำทิพย์ ที่คอยหล่อเลี้ยงการศึกษาของประเทศชาติให้มีความมั่นคงทางด้านจิตใจระหว่างครู อาจารย์กับศิษย์ในการพัฒนา ร่วมกัน แม้ว่า จะมีการล่าอาณานิคมทางการศึกษาที่มาจากประเทศต่าง ๆ นั้น ทำให้วิธีคิดของครู อาจารย์ หรืออาจารย์บางคน บางกลุ่ม อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ความศรัทธาในวิชาชีพที่ถูกเฝ้ามองจากบุคคลภายนอก จึงเกิดข้อคำถามขึ้นให้กับครู อาจารย์ คือ จิตวิญญาณของความเป็นครู อาจารย์ ยังหลงเหลืออยู่หรือไม่ ซึ่งทั้งนี้อาจมองได้เป็นสองขั้วทั้งที่เป็นภาพเชิงบวกและเป็นภาพเชิงลบ เหตุการณ์บางอย่างที่เกี่ยวกับการกระทำของครู อาจารย์ บางคน ทั้งที่ปรากฏในสื่อหรือยังซ่อนเร้นอยู่ สิ่งนี้ล้วนสร้าง “ตราบาปหรือรอยสัก” ให้กับวิชาชีพครู อาจารย์ความเป็นอยู่ของครู

อาจารย์ ในวิชาชีพนี้บางครั้งมีความถดถอยลง ซึ่งมีสาเหตุจากความไม่เข้าใจอย่างชัดเจนในแก่นแกนปรัชญาการศึกษาของประเทศชาติที่ถูกกำหนดจากผู้ที่มีอำนาจ โดยที่ไม่มีประสบการณ์ทางด้านการจัดการศึกษาเลย เมื่อเป็นเช่นนี้ สภาพแห่งการทำงานที่เป็นอยู่เพียงคาดหวังว่า อนาคตอันใกล้นี้กับ “ผู้มีอำนาจใหม่” คงจะจัดการศึกษาหรือวางนโยบายการศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ฉะนั้นจึงไม่แปลกอะไรเลยที่ครู อาจารย์ผู้สอนจะเพียงรักษา สถานภาพเดิม (Status Quo) ของตนเองให้คงอยู่ไว้ จากสภาพจริงที่เป็นอิทธิพลหลักหนึ่งที่ครู อาจารย์จะต้องยอมรับใน “อำนาจของหลักฐานและเอกสาร” การจัดเตรียมกิจกรรมที่แปลกใหม่เพื่อเพิ่มสมรรถนะ เพิ่มความรู้ เพิ่มคุณลักษณะ การแสดงออก และของผู้เรียน (CKAP= Competency, Knowledge, Attributes and Performances) จึงค่อนข้างน้อย เพราะกฎเกณฑ์ในการประเมินความเป็นครู อาจารย์ ถูกการทับซ้อนด้วยเอกสารที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงการเป็นอยู่และดำรงอยู่ของครู อาจารย์อีกประการหนึ่ง คือ ภาพรวมในเรื่องเงินเดือนหรือค่าตอบแทนของครู อาจารย์ถือว่ายังน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่ให้ความสำคัญในวิชาชีพนี้ว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง(Profession) เช่น ประเทศสิงคโปร์ ประเทศฟินแลนด์ ประเทศสหพันธรัฐเยอรมนี เป็นต้น ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการหรือผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อวิถีครู อาจารย์ไทย จำเป็นต้องทบทวนสภาพทางเศรษฐกิจของครู อาจารย์ ให้สามารถเป็นอยู่และดำรงอยู่ได้ดีกว่าเดิม อาจจะมีการเพิ่มแรงจูงใจในลักษณะ “รางวัล” กับความมุ่งมั่นและความเชี่ยวชาญในแต่ละระดับ สถานภาพความศักดิ์สิทธิ์ให้มากขึ้น จะเป็นแรงกระตุ้นใฝ่สัมฤทธิ์ให้ครู อาจารย์ดำเนินการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบันเข้าสู่สหัสวรรษใหม่เป็นสหัสวรรษแห่งดิจิทัล เป็นยุคที่ความเจริญทางเทคโนโลยีที่สามารถเชื่อมโยงและเข้าถึงอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง เป็นวัฒนธรรมบริโภคนิยมที่สร้างค่านิยมในวัตถุ และขณะเดียวกันก็ได้กัดกร่อนความเป็นมนุษย์ที่มีเหตุผล ลดทอนในวัฒนธรรมเชิงปัญญาลง เป็นการรุกรานที่เห็นได้ชัดในระนาบของคุณภาพคนและคุณภาพการศึกษาของคน ของประเทศชาติให้เป็นเอกภาพ มีคุณภาพและมีมาตรฐานทัดเทียมกับอารยประเทศในบริบทที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มุ่งหวังให้ปวงชนชาวไทยได้มีการศึกษาอย่างถูกทิศทาง การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ก็ด้วยจุดหมายเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาของประเทศชาติได้บรรลุเป้าหมายที่แท้จริงคือได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนสูง ๆ ขึ้นไป การเปิดโอกาสให้เยาวชนมีงานทำหรือเป็นเจ้าของคนในอนาคตที่ก้าวต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด

SMART@SPEED Model: เพื่อครู อาจารย์ไทย 4.0

การศึกษาไทยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้ครู อาจารย์ มีความผูกพันในพันธะสัญญาและเป้าหมายทางการศึกษาโดยรวม กล่าวคือ การสร้างคนเก่ง สร้างคนดี และที่สำคัญต้องสามารถบอกกล่าวอบรมและขัดเกลาให้ผู้เรียน ใช้ชีวิตอย่างปกติสุขภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้เป็นอย่างดี ครู อาจารย์ จะต้องเป็นผู้ให้ “ส่วนผสม” นี้ เพื่อก่อให้เกิดเป็นเนื้อเดียวกัน (Homogeneity) แต่อย่างไรก็ตาม ความเป็นอยู่และดำรงอยู่ของครู อาจารย์ จะดีขึ้น จำเป็นต้องอิงแอบกับบริบทของประเทศชาติด้วย ทั้งนี้ผู้เขียนขอเสนอรูปแบบ “SMART” ดังนี้

1. S = Social skill ทักษะเชิงสังคม ครู อาจารย์ไทยจะต้องมีวิถีชีวิตที่ไม่ตกเป็นทาสและสมยอมกับสภาพการณ์ของสังคมที่มีลักษณะแบบบริโภคนิยม เงินตรานิยม และวัตถุนิยม ตาม

แนวความคิดในพระราชดำรัสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อ 5 ธันวาคม 2540 ที่ว่า “การเป็นเพื่อนนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เราพออยู่พอกันและมีเศรษฐกิจความเป็นอยู่แบบพออยู่ พอกิน อิ่มชูตัวเองให้มีความพอเพียงกับตนเอง” (1) อันเป็นการเตือนสติครั้งสำคัญ มิให้คนไทยและสังคมไทยหลงกระแสนายนอกจนลืมนึกถึงวิถีชีวิตที่ยึดถือมาตลอดยุคสมัยแห่งประวัติศาสตร์อันยาวนานของชุมชนไทย เศรษฐกิจพอเพียงก็เป็นปรัชญาที่ให้แนวทางการดำรงชีวิต นอกจากนี้ ครู อาจารย์ไทยต้องเข้าใจถึงความแตกต่างของวัฒนธรรมในองค์กร ร่วมกันทำงานเพื่อส่วนรวม (Togetherness) มากขึ้น เข้าใจใน “ความต่าง” ทั้งผู้เรียนและเพื่อนร่วมงานมากขึ้นด้วย

2. M = Managerial skill ทักษะเชิงบริหารจัดการ ทั้งทักษะการจัดการเวลา การบริหารจัดการคน เพราะคนถือว่าเป็นทรัพยากรอันมีค่าของประเทศชาติ แต่บางครั้งครู อาจารย์ก็ต้องทำหน้าที่สอนผู้เรียนให้เข้าใจถึงแก่นของการพัฒนาประเทศชาติแบบองค์รวม ว่า บางครั้งการให้อภัย การยกโทษ การไม่เป็นไร ก็มีผลทำให้ขาดระเบียบวินัยไป

3. A = Academic skill ทักษะเชิงวิชาการ ครู อาจารย์ไทยต้องลุ่มลึกในวิชาชีพ เข้าถึงการจัดการเรียนรู้ (Pedagogy) ที่ชัดเจน มีทักษะการส่งผ่านข้อความรู้ถึงผู้เรียนในลักษณะทั้งที่เป็นศาสตร์และศิลป์ สร้างฐานคิดทางการเรียนรู้ที่ทันสมัย (Reimers, E. V., 2003) “ผู้ที่เป็นครู อาจารย์ผู้สอนนั้น ต้องมีความหรรหทางความคิด จัดกิจกรรมที่แปลกใหม่ และที่สำคัญ ทุกครั้งที่แนะนำลูกศิษย์ต้องแนะนำด้วยเสียงที่ออกจากหัวใจ มิใช่เสียงที่ ออกจากช่องปาก”

4. R= Researching skill ทักษะการเฝ้ารู้ ค้นคว้าอยู่เสมอ มีการสร้างข้อความรู้ใหม่และทันสมัยอยู่เป็นประจำ ผึกทักษะการต่อยอดให้กับผู้เรียนตลอดเวลาที่มีการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน (Yates, S. M., 2007) ครู อาจารย์ไทยในยุค 4.0 ต้องเป็นคนที่หมั่นหาความรู้ที่ใหม่ ๆ เสมอ จึงจะทำให้ชีวิตในความเป็นครู อาจารย์ ของตนเองไม่น่าเบื่อหน่าย

5. T=Technological skill ทักษะเชิงเทคโนโลยี ซึ่งจะรวมถึงทักษะการเข้าถึงและกลั่นกรองข้อมูลและข่าวสาร รู้การนำมาใช้เพื่อจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างชาญฉลาด มีการใช้สื่อทางด้านเทคโนโลยีเพื่อกระตุ้นการเฝ้ารู้และสร้างบรรยากาศที่ตื่นตาตื่นใจ และสิ่งที่สำคัญที่สุดของเทคโนโลยี คือ เทคโนโลยีทางด้านความคิด (Technology of Thinking) ที่ครู อาจารย์พึงมีในกาลปัจจุบัน นี่เป็นเพียง รูปแบบหนึ่งที่ผู้เขียนพยายามสะท้อน (Reflection) ให้การเป็นอยู่และการดำรงอยู่ของครู อาจารย์ อาจารย์ไทยให้ดีขึ้นกว่าเดิม ตลอดจนการสร้างพลังแห่งประสิทธิภาพของมรรคผลที่เกิดจากครู อาจารย์ อาจารย์ผู้สอน แต่ถ้าจะให้ดีและทำให้วิถีชีวิตครู อาจารย์ไทยดีขึ้นกว่าเดิมต้องเติมพลังด้วย “SPEED” อีก ซึ่งมีดังนี้

5.1 S = Support การสนับสนุนและการส่งเสริมให้ครู อาจารย์ได้มีการเพิ่ม องค์ความรู้ เพิ่มศักยภาพของตนเองตามที่ใจปรารถนา แต่สิ่งที่บางกฎในปัจจุบัน ถ้าครู อาจารย์จะเพิ่มคุณวุฒิของตนเองนั้นต้องตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จมา ผู้เขียนไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถือว่าเป็นการกีดกันทางด้านวิชาชีพอย่างชัดเจน (Professional Protection) รัฐจะต้องมีการสนับสนุนการศึกษา อบรมอย่างจริงจังแบบต่อเนื่อง มิใช่ผลบุญประมาณในแต่ละปีโดยการจัดอบรมที่เห็นแต่ “น้ำ” ปราศจากมวลสารที่แท้จริง

5.2 P = Procedure กระบวนการทำงานอย่างมีขั้นตอน ครู อาจารย์ไทยในยุค 4.0 ต้องมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง นอกจากนี้จะต้องมีขั้นตอนของการใช้ชีวิตอย่างเหมาะสมกับคุณค่าของตนเองที่ถูกจัดวางไว้ในความศักดิ์สิทธิ์แห่งวิชาชีพด้วย

5.3 E = Ethics จริยศาสตร์ คุณธรรม คุณค่าของตนเอง และการสร้างคุณค่าให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะ จริยศาสตร์ให้เกิดความสำนึกร่วม (Collective consciousness) สร้างตนเองโดยไม่มองหรือคำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ฐานคติ ความเชื่อ และชนชั้นที่แตกต่างของบุคคลอื่น ครู อาจารย์ ในยุคนี้หรือในยุคไหน ๆ ก็ตามต้องสร้างความรู้สึกลึกและความสำนึกในความเป็นชาติและอัตลักษณ์ไทย (Nationalism and Thanes) การบ่มเพาะเช่นนี้จะทำให้คุณค่าร่วมของครู อาจารย์ไทยมีความหมายมากยิ่งขึ้นในการดำรงอยู่และเป็นอยู่

5.4 E = Empowerment of Quality การตระหนักถึงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้โอกาสกับผู้เรียนเท่าเทียมกัน ปราศจากอคติ สร้างการทำงานร่วมกันของผู้เรียนโดยเน้น Project-Based เป็นหลัก เน้นหลักการเรียนรู้แบบ การเรียนรู้สู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Humanity-Based Learning, HBL) เน้นให้ผู้เรียนมีลักษณะกายกับจิตที่สมบูรณ์ อยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างปกติสุขและมีความสุข (Somboon, T., 2016)

5.5 D = Development การพัฒนา ครู อาจารย์ไทยจะต้องได้รับการพัฒนาในวิชาชีพแห่งความเป็นครู อาจารย์ อาจารย์และ การดูแลจากรัฐอย่างจริงจัง แต่ที่ผ่านมายังมีการเพิกเฉยบ้าง และประการที่สำคัญยิ่ง ต้องห้ามมิให้วิถีทางเมืองของประเทศชาติเข้ามาแทรกแซงกิจการและการกิจของครู อาจารย์เป็นเด็ดขาด มิฉะนั้นความถดถอยแห่งการเป็นอยู่และการดำรงอยู่ของครู อาจารย์ไทยถึงกาลเวลาหายนะอย่างแน่นอน

สรุป

ด้วยวาทกรรมที่เปรียบครู อาจารย์เป็นดัง “ช่างปั้นหม้อ” ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบในการเป็นอยู่และดำรงอยู่ของครู อาจารย์ที่แสดงให้เห็นว่า สังคมเคารพและศรัทธาในวิชาชีพ จากอิทธิพลไทยแลนด์ 4.0: การเป็นอยู่และดำรงอยู่ของครู อาจารย์ไทย ตามกรอบ SMART @ SPEED Model ในองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ Social skill, Managerial skill, Academic skill, Researching skill, Technological skill, Support, Procedure, Ethics, Empowerment of Qualit, and Development ซึ่งสามารถฝึกผู้เรียนให้เข้าใจถึงความเป็นมนุษยชาติ (Humanism in Education) พัฒนาให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเสาะหาความรู้เพื่อบูรณาการศาสตร์ (A Search for Integration) มีความสามารถในการหยั่งรู้ เหมือนดังสายธาราอีกหนึ่งสายที่ทำให้เด็กไทยสามารถยืนอยู่ในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของประเทศชาติไว้ได้อย่างงดงาม

บรรณานุกรม

ธงชัย สมบูรณ์. (2555). “การศึกษาสร้างชาติ : ศึกษาศาสตร์สร้างครู อาจารย์”. มติชน.
35(12494), (25 พฤษภาคม), 7.

- Reimers, E. V. (2003). **Teacher Professional Development an International Review of Literature**. Paris: UNESCO, International institute for education Planning.
- Somboon, T. (2016). “HBL : The Approach for Humanity- Based Learning” Proceedingf the 10th Annual Conference on Global Studies : Business, Economic, Social and Cultural Aspects, 19-22 December 2016 At Athens, Greece.
- Yates, S.M. (2007). “Teachers’ perceptions of their professional learning activities”. **International Educational Journal**, 8(2), 213-221.